

FOLKETINGETS FREMTIDSPANEL OM BIOETIK

Seminar om æg- og sæddonation

Onsdag d. 17. marts fra 9.00 til 12.30
Lokale nr. 1-133 på Christiansborg

Arrangementet er for folketingsmedlemmer
og medlemmer af Det Ethiske Råd

Yderligere pladser gives i tilmeldingsrækkefølge til pressen
og deltagerne i BioForums arrangementer

Arrangeret for BIOSAM af Det Ethiske Råd

Om fremtidspanelet:

På vegne af BIOSAM sekretariatsbetjener Det Ethiske Råd et fremtidspanel i folketinget. Formålet med fremtidspanelet er at assistere folketinget og dets partier i deres stillingtagen til tidens store, bioetiske spørgsmål. Dette skal ske dels gennem formidling af viden om udviklingen af de nye teknikker og dels gennem fremlæggelse af de juridiske og etiske problemstillinger, der knytter sig til anvendelsen af de enkelte teknikker. Det er hensigten, at fremtidspanelet skal udgøre et flerårigt projekt, hvor der afholdes 2-3 seminarer årligt. De enkelte seminarer skal omhandle teknologier, som det må forventes, at der bliver behov for at lovgive om. Seminaret om æg- og sæddonation er det tredje, der afholdes.

Seminar om æg- og sæddonation

På seminaret skal tre problemstillinger behandles:

Skal æg- og sæddonation foregå anonymt?

Hvor lang tid bør det være muligt at opbevare befrugtede æg?

Skal det være muligt at donere æg til familie eller venner?

Problemstillingen om anonymitet er blandt andet aktuel, fordi flere europæiske lande har ændret deres lovgivning, så det ikke længere er muligt at donere sæd på en måde, hvor donoren permanent er anonym i forhold til det eventuelle barn. Mest kendt er Sverige, som helt tilbage i 1985 ophævede donoranonymiteten, men også lande som Østrig og Schweiz har siden hen fulgt trop. I Danmark skal både æg- og sæddonorer permanent være anonyme i forhold til det eventuelle barn, men der kan anføres flere forskellige argumenter for, at anonym donation etisk set er uacceptabel.

Ifølge den danske lovgivning må æggene fra den kvinde, der donerer sine æg, kun udtages som led i IVF-behandling. Man kan imidlertid mene, at der ikke længere er gode begrundelser for at opretholde denne regel, fordi der er udviklet teknologier, som gør det lettere og mindre ubehageligt for kvinden at få udtaget anvendelige æg, selv om hun ikke er i behandling i forvejen.

I denne sammenhæng bør det endvidere nævnes, at det i dag er muligt – men ikke tilladt – at modne æggene udenfor kvinden, hvilket giver hende mulighed for at donere æg, uden at blive udsat for de kraftige hormonpåvirkninger.

En kvinde i IVF-behandling kan kun donere æg, hvis der er anonymitet mellem hende og det par, der modtager æggene. For mange kvinder er det imidlertid mere oplagt at donere æg til et infertilt par i familie- eller vennekredsen. Dette er tilladt i flere lande, hvor det ikke er et krav, at æggene udtages som led i kvindens egen IVF-behandling. Ordningen har givet flere par mulighed for at blive gravide efter donation, men den er ikke uden problemer.

Et særligt tema i dette seminar er, hvordan det endnu ikke undfangede barns retsstilling skal opfattes, dels i forbindelse med donation og dels også mere generelt. Hvem kan for eksempel træffe beslutninger på det kommende barns vegne, og hvordan skal barnets interesser afvejes i forhold til eksisterende personers interesser?

Om oplægsholderne

Peter Samir Heskjær Al Humaidan: Speciallæge i gynækologi og obstetrik. Overlæge på Fertilitets-klinikken ved Skive Sygehus, forsker i områder inden for kunstig befrugtning.

Thomas Høst Hansen: Cand.scient i biologi, Ph.d. Ansat som biolog ved Dansk Fertilitetsklinik, Frederiksberg. Forsker i områder inden for kunstig befrugtning.

Kirsten Hansen: Mag. art. i filosofi. Tilknyttet Afdeling for Medicinsk Videnskabsteori, Panum Institutet, som underviser i medicinsk etik og videnskabsteori.

Berit A. Faber: Cand.jur., sekretariatschef i Det Etske Råd.

Inger Dübeck: Dr.jur., professor i person-, familie- og arveret ved Aarhus Universitet 1991-99.

9.00 – 10.05 Session A: Tekniske muligheder og erfaringer i forbindelse med æg- og sæddonation

9.00 – 9.15 *Oplæg ved Peter Humaidan og Thomas Høst Hansen*

Der redegøres for de følgende aspekter ved æg- og sæddonation:

- Hvordan er forløbet med hormonstimulation og ægudtagning?
- Hvilke problemer knytter der sig til nedfrysning af befrugtede æg?
- Hvilke problemer knytter sig til in vitro modning af æg?

9.15 – 9.35 *Oplæg ved NN*

Erfaringerne og overvejelserne fra Sverige fremlægges:

- Hvad var begrundelserne for at ophæve anonymiteten?
- Hvordan har ordningen fungeret: Har det været muligt at få sæddonorer nok og har mange søgt behandling andre steder?
- Hvordan forventes det, at ordningen kommer til at fungere fremover, når de personer, der er undfanget gennem sæddonation, kan opsøge deres biologiske fædre?

9.35 – 10.05: Diskussion af oplæggene

10.05 – 11.15 Session B: Ethiske hovedargumenter i forbindelse med æg- og sæddonation

10.05 – 10.30 *Oplæg ved Kirsten Hansen*

En række problemstillinger i tilknytning til donation fremlægges og diskuteres:

- Hvilke argumenter kan man anføre for og imod en ophævelse af donoranonymiteten?
- Bør det være op til den enkelte kvinde selv at afgøre, om hun ønsker at donere æg, eller skal lovgivningen fastlægge begrænsninger? Hvilke begrænsninger skal det i så fald være og hvordan kan de begrundes?
- Hvad taler for og imod at tillade sæddonation til familie og venner?

10.30 – 10.50 Pause

10.50 – 11.15 Diskussion med oplægsholderen

11.15 – 11.45 Session C: Dansk og international lovgivning og praksis

11.15 – 11.30 *Oplæg ved Berit A. Faber*

Der redegøres for lovgivningen i Danmark og i andre lande. Desuden fremlægges den internationale diskussion og de hovedbegrundelser, der i sin tid blev anført for at indføre den danske ordning.

11.30 – 11.45 Diskussion af oplægget

11.45 – 12.30 Session D: Hvem har retsstilling og hvad indebærer det?

11.45 – 12.05 *Oplæg ved Inger Dübeck*

Der tages stilling til, hvilken retsstilling barnet har, herunder hvem der er berettiget til at træffe beslutninger på det kommende barns vegne. Desuden diskuteres det mere generelt, hvad det indebærer at have retsstilling. Er det for eksempel foreneligt med de generelle principper for dansk lovgivning, at personen undfanget gennem sæddonation ikke har adgang til informationer om sin biologiske fader?

12.05 – 12.30 Diskussion med oplægsholderen

Tilmelding

- til fremtidspanelets 3. seminar

Seminar om æg- og sæddonation

Onsdag d. 17. marts fra 9.00 til 12.30, lokale nr. 1-133 på Christianborg

Navn:

Institution:

Eventuel adresse:

Tilmelding sker til:

Overassistent Hanne Schmidt, Christiansborg, tlf.: 5538; eller Jette Stenbirk, Det Etske Råds sekretariat, Ravnsborggade 2, 2200 København N, tlf.: 35375833, mail: jette.stenbirk@etiskraad.dk senest mandag d.8. marts 2003.

Kontaktpersoner i øvrigt: Udvalgssekretær Jette Nedergaard og akademisk medarbejder i Det Etske Råds sekretariat Henrik K. Jørgensen.

